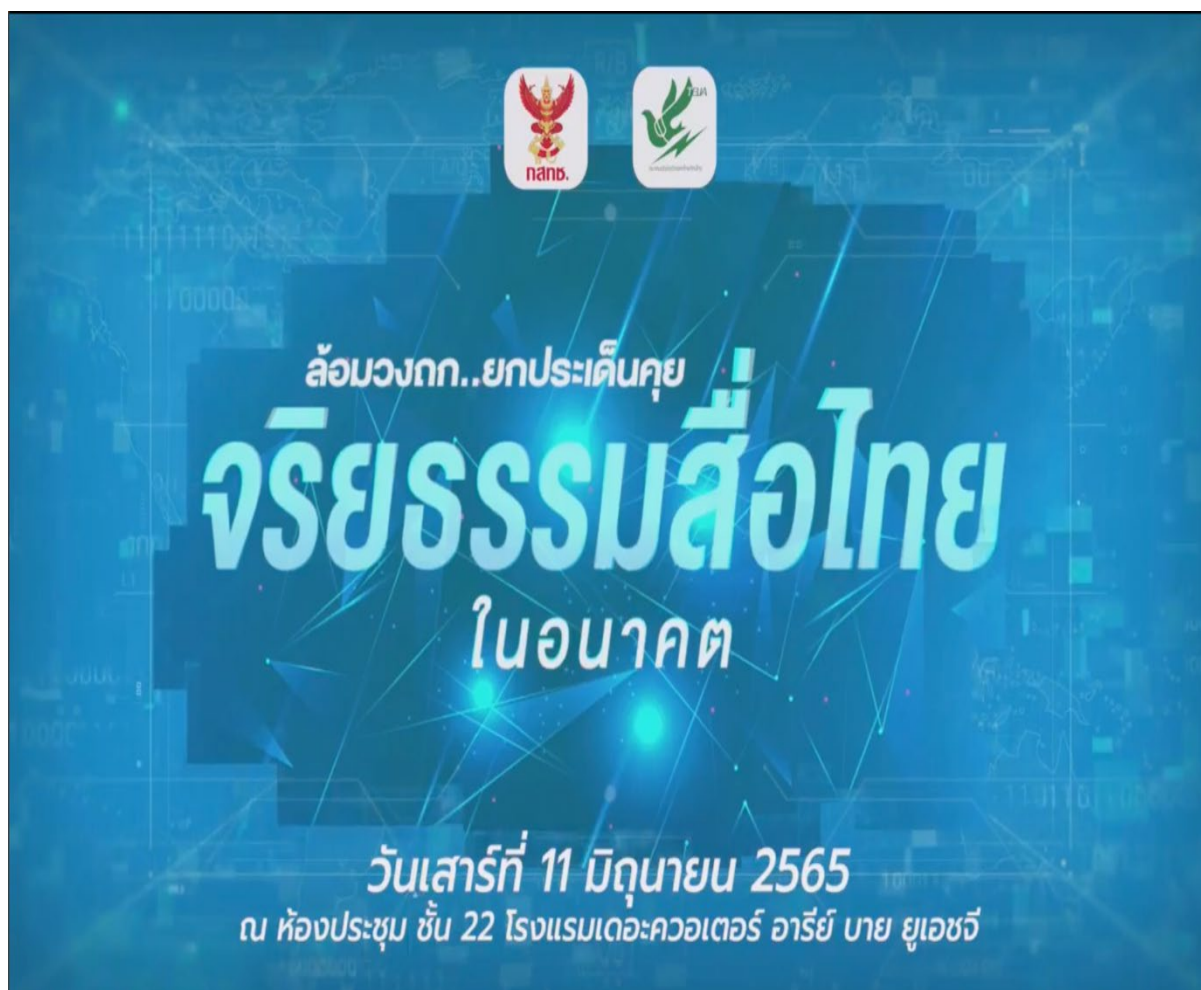

เวทีเสวนา “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล”
(ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต
วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565
จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
สนับสนุนโดย กสทช.

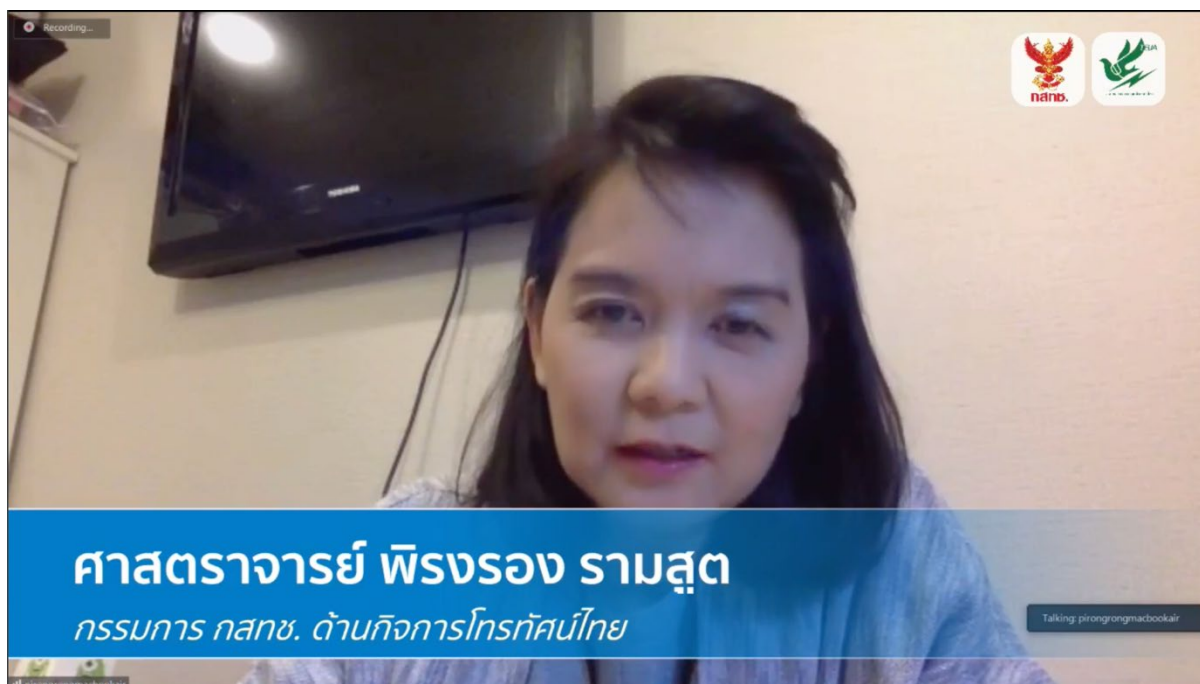
พีรวัฒน์ โชติธรรมโม นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

จริยธรรมและจรรยาบรรณของสื่อในโลกคอนเทนต์ มาพร้อมกับความหลากหลายของคอนเทนต์ สื่อ และแพลตฟอร์ม เพื่อมุ่งเน้นการแข่งขันและการสร้างคอมมูนิตี้ ทำให้เกิดนักข่าวและสำนักข่าวขึ้นมามากมาย

กรอบการนำเสนอข่าวบนโทรทัศน์และออนไลน์ ทั้งที่เป็นสื่อรองและสื่อหลัก ความเข้มข้นของจริยธรรมควรเข้มข้นแค่ไหน ซึ่งเห็นได้ว่า สื่อออนไลน์ถูกกำกับมากกว่าสื่อหลัก และสื่อออนไลน์กลับถูกละเลย เวทีนี้จึงเป็นการถกเพื่อหาทางออกร่วมของสิ่งนี้ รวมถึงการมีโซเชียล เครดิต (สื่อที่ทำดี) เพื่อเป็นกำลังใจให้กับคนทำงาน อีกทั้งเวทีนี้จึงเป็นการบรรยาย เพื่อนำไปสู่การหาทางออกและปฏิบัติได้จริง

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (สื่อวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

กสทช. กับความท้าทายจริยธรรมสื่อไทยในอนาคต ศาสตราจารย์ พิรงรอง งามสุด

ปรากฏการณ์ปัญหาจริยธรรมสื่อไทย

Yellow Journalism

วารสารศาสตร์เกิดยุคหลังสงครามโลกครั้งที่สอง เน้นขายได้อย่างเดียว แข่งขันกันสูง จุดร่วมที่ทำให้ขายได้มากที่สุดจึงจำเป็น ข่าวจึงมักเน้นเรื่องความเร้าใจ (Sensationalism) ดราม่า (Dramatization) แบ่งขั้วทางความคิด ทำให้ฝั่งหนึ่งเป็นผู้ร้าย ฝั่งหนึ่งเป็นผู้ดี (Polarization)

นอกจากนี้ ยังมีข่าวกุ ข่าวลวง หรือมีเรื่องบิดเบือน (Disinformation) ที่สร้างขึ้นมาก เพื่อจะส่งผลกระทบต่อมติมหาชนทางใดทางหนึ่ง ที่เน้นเรื่องของความไม่จริง หรืออารมณ์ ความเชื่อมากกว่าข้อเท็จจริง อีกทั้งมีการเน้นเรื่องรสนิยมที่ไม่ค่อยดีด้วย (Bad Taste)

Ex. ลุงพลถูกทำให้เป็นคนมีชื่อเสียง แต่หลงลืมว่า ยังมีเด็กผู้หญิงที่ถูกกระทำอยู่

Ex. แต่งโม ถูกแพร่กระจายอย่างกว้างขวางและผลิตซ้ำ

Ex. การทำข่าวให้เป็นดราม่า: โหนกระแส ข่าวใส่ไข่

การให้คุณค่าข่าว ไปอยู่ที่ความดราม่าแทน

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

อาจารย์พรชสาสิริ พูดถึงสูตรสำเร็จของข่าวที่มาจากคุณสรยุทธ์ สุทัศนะจินดาที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากว่า หลายรายการเน้นเนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอที่เร้าอารมณ์และเป็นสีสัน มากกว่าการนำเสนอข้อเท็จจริงเชิงลึก ซึ่งการใส่อารมณ์และความเห็นหลายครั้งก็ไม่มีแหล่งอ้างอิง ทั้งยังเป็นการตัดสิน ลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และละเมิดความเป็นส่วนตัวของคนในข่าว

หลายแหล่งข่าวจึงหลงลืมกลายเป็นเครื่องมือหลอกลวงการผลิตซ้ำ (เรื่องเพศ/อื้อฉาว) และหลอกลวงในเรื่องของข้อบิดเบือน กุเรื่อง และไม่จริง

จาก Narrative สู่ ข้อเท็จจริง ที่มาของปัญหาจริยธรรมสื่อไทย

1. ความผิดพลาดของ กสทช. ในกรณีที่วีดิจิตัล: ที่วีดิจิตัลจำเป็นต้องลดต้นทุนการผลิตเนื้อหา เพราะผลกระทบทางธุรกิจ อันเนื่องมาจากความผิดพลาดของ กสทช. ในเรื่องต่อไปนี้

- การออกแบบใบอนุญาต (จำนวนและประเภทของช่องโทรทัศน์)
- การกำหนดกระบวนการเข้าสู่ใบอนุญาต (ด้วยการประมูล)
- การดำเนินการเพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่ที่วีดิจิตัล
(การแจกคู่มือทีวีที่ล่าช้า การไม่สามารถกระจายกล่องให้รวดเร็วและครอบคลุม)
- ประกาศและคำสั่งของ คสช. 4 ฉบับสำหรับกิจการที่วีดิจิตัล

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

2. Technological Disruption ทำให้สื่อต้องทำเพื่อความอยู่รอด: อิทธิพลทางเทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อภูมิทัศน์สื่อและข่าวสาร นอกจากจะกระทบ business models และ value chain ในอุตสาหกรรมข้อมูลและสื่อแล้ว พฤติกรรมการบริโภคสื่อในภาพรวมก็ยังกระจุกกระจาย แม้จะย้ายฐานสู่ออนไลน์และเน้นความยืดหยุ่นมากขึ้น

ขณะที่แพลตฟอร์ม OTTs Social Media Influencer และ Content Creators เข้ามามีอิทธิพลต่อการสร้างมติมหาชนมากกว่า เหล่านี้ทำให้สื่อจำเป็นต้องหาที่ยืนให้ได้ ภายใต้ภูมิทัศน์อันเปลี่ยนแปลงไปอย่างพลิกโฉม

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

3. Rating Game คือที่มาของการทำเนื้อหาแบบตลาด

10 อันดับ
รายการที่ทำเรตติ้งสูงสุด
วันที่ 9 มิ.ย. 2565
ช่วงเวลา 18.00-20.00 น.
*เฉพาะรายการที่ออนแอร์เกินกว่า 30 นาที

ช่อง	รายการ	เรตติ้งเฉลี่ย	เรตติ้ง กทม.	เรตติ้ง ทอว.
เอก 31	ก๊วยหัวใจสู้	4.532	2.772	4.826
3 HD	กึ่งสนทนา	3.644	1.514	4.001
3 HD	อ่อมฟ้าอินตั้น	2.636	4.169	2.379
workpoint	โมกข์หนัดนี้ เสียงโศก	2.569	4.044	2.323
เอก 31	ดวงพลงชิงกุน	2.340	1.719	2.444
workpoint	ปัญญาตลาดแตก	1.781	3.242	1.536
7 HD	ธีรินทร์-สาวน้อยอ้อยสคว้น	1.715	0.963	1.841
MO29	คนคนล่าระเบิดเมือง (ก.จับ)-1	1.444	1.479	1.438
3 HD	ธีรินทร์-พิภพพิฆาต	1.434	3.298	1.122
34 HD	กูปเตี๋ยว-1	1.433	1.595	1.406

10 อันดับ
รายการที่ทำเรตติ้งสูงสุด
วันที่ 9 มิ.ย. 2565
ช่วงเวลา 20.30-22.30 น.
*เฉพาะรายการที่ออนแอร์เกินกว่า 30 นาที

ช่อง	รายการ	เรตติ้งเฉลี่ย	เรตติ้ง กทม.	เรตติ้ง ทอว.
7 HD	ธีรินทร์-จ้าวสุมัง	4.536	2.691	4.845
เอก 31	ใต้หล้า	2.556	2.349	2.590
workpoint	กูปเตี๋ยว-2	2.545	2.853	2.494
ทรู ทีวี 32	ไทยรัฐ นิวส์ โหว-2	1.962	2.297	1.906
workpoint	ร้องข้ามกำแพง	1.724	3.626	1.405
3 HD	บุพเพร้อยร่าย	1.675	2.878	1.474
MO29	THE EQUALIZER 2 (ก.ฝรั่ง)-1	1.416	1.805	1.351
workpoint	อายุร้อย 100 ล้าน เดอะ สเปเชียล-1	0.335	0.670	0.279
ทรู ทีวี 34	บุฟี่ วิลด์: โทอา ยูซึกซ์ (ก.ไทย)	0.329	0.304	0.333
3 HD	เล่าหลุนเตยา	0.297	0.501	0.263

4. สื่อถูกควบคุมและครอบงำ?

คุณเอง กล่าวไว้ ส่วนตัวยังเห็นว่าสื่อไทยมีเสรีภาพค่อนข้างมากและสื่อเองไม่ได้กลัวอำนาจรัฐ เพราะรัฐแทบไม่คอยได้ใช้อำนาจตามกฎหมายกับสื่อไทยมากเท่าไร แต่สิ่งที่ควรระวังคือสื่อโซเชียลคือ ชาวเน็ตนำเสนอในไปกระทบกับคุณหรือเจ้าของสื่อ ขณะที่สื่อเองรายงานข่าวกระทบและผิดต่อเหยื่อ คอสิบลีดส์ ละเมิดสิทธิมนุษยชน ละเมิดผู้ต้องหาจำนวนมาก โน่นนี่นั่นมีกฎหมายที่ตรวจสอบการทำหน้าที่ของสื่อมากมายที่ไม่ได้ละเมิด แต่เราไม่ค่อยได้นำมาใช้ เพราะประชาชนไม่ทราบ ดังนั้นจึงชาวบ้านจึงได้รับผลกระทบจากการใช้สิทธิเสรีภาพของสื่อมาก โดยเฉพาะการนำเสนอข่าวที่ไม่ได้ลั่นฆาร

- **ต้องทบทวนตัวเองวิชาชีพเชิงสื่อที่สำคัญ**

คุณเอง กล่าวไว้ โบนัสเสรีภาพสื่อมวลชนโลกหรือเป็นวันไหน อนาคตสื่อมวลชนก็ในเรื่องสิทธิของประชาชนมากขึ้นไม่ว่าเราเข้ามาเองแต่สื่อที่เรารู้สึก ถึงเวลาที่เราควรจะมีระบบและมาตรการเป็นกติกาสื่อที่โปร่งใส ซึ่งไม่ใช่เป็นการเซ็นเซอร์ตัวเอง ทุกวันนี้เราไม่ได้พึ่งพาการเป็นวิชาชีพสื่อ 100% แต่เราพึ่งสื่อเองมามากเกินไปก็ต้องกลับมาทบทวนตัวเองเพื่อวิชาชีพที่หนักแน่นเข้มแข็งเหมือนเดิม จะเห็นว่า แม้เทคโนโลยีที่ก้าวไกลแค่ไหน แต่การทำข่าวกับก่อนคุณเหมือนเขียนข่าวๆ ค่าไปก่อน แล้วให้เป็นหน้าที่ของผู้ที่คิดกับข่าวมาแก้ที่หลัง ทำให้คนที่ไม่ได้อ่านสื่อมาก่อนไม่ได้ตามเรื่องทั้งหมดไม่ว่าเขาเสียอย่างไรแล้ว

จุลสาร ราชดำเนิน
May 23, 2017

ทำไมการกำกับดูแลกันเองของสื่อจึงล้มเหลว ?

.....

ปัญหาหลัก 2 ประการที่ทำให้การกำกับดูแลกันเองของสื่อ (self-regulation) ที่ผ่านมามีประสิทธิภาพ คือ ความไม่โปร่งใสของกลไกกำกับดูแลกันเอง และการขาดอำนาจทางกฎหมายที่จะทำให้อาณาการกำกับกันเองมีความศักดิ์สิทธิ์ (คือสื่อสมาชิกยอมทำตาม)

1. ความไม่โปร่งใสในรูปธรรมง่าย ๆ คือ วันนี้มีใครบ้างว่า เราจะไปร้องเรียนเรื่องสื่อใดหรือรายบรรณใดที่ไหน ถ้าไม่ใช่ กสทช. ? เวลาที่เราร้องเรียนโดยตรงกับค่ายสื่อมันน่า มีที่รายที่ตอบข้อร้องเรียนของเรา?

มีองค์กรวิชาชีพสื่อองค์กรไหนที่ประกาศสิทธิภายใต้ไว้รับกับบ้างว่า แต่ละปีรับเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับสื่อเอง แบ่งเป็นประเภท แต่ละเรื่องจัดการอย่างไร ผลลัพธ์ได้หรือไม่ สมาชิกองค์กรที่ก่อปัญหาจะปรับปรังตัวเองอย่างไรไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำอีก?

มีองค์กรวิชาชีพสื่อองค์กรไหนบรรจุเรื่องจรรยาบรรณสื่อเป็นตัวชี้วัดการดำเนินงานและตั้งเป้าในแผนกลยุทธ์ (เช่น ปีนี้จะลดเรื่องร้องเรียนต่อสมาชิกองค์กรลง x%) บ้าง?

2. ปัญหาจากการขาดอำนาจลงโทษทางกฎหมาย ดังข้างๆ จากกรณีที่เกิดขึ้นแล้วในอดีต เมื่อองค์กรวิชาชีพสื่อมีมติสอบสวนเรื่องร้องเรียนสมาชิกถูกร้องเรียนว่าทำผิดจรรยาบรรณ พอองค์กรวิชาชีพมีมติว่าผิดจริง สื่อที่เป็นสมาชิกก็เพียงแต่ยกไหล่ ประกาศไม่เห็นด้วยกับมติ และลาออกจากความเป็นสมาชิกไป (ที่นั่นสามารถไปทำตัวแหย่ เหมือนเดิม โดยที่ไม่ต้องแคร์ใครเลย)

อำนาจหน้าที่และบทบาท กสทช. ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมวิชาชีพ

1. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาตผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบการวิชาชีพ สื่อสารมวลชนที่เกี่ยวกับการจ่ายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เป็นองค์กรในรูปแบบต่างๆ เพื่อ

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ นาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และการควบคุม การประกอบอาชีพหรือวิชาชีพกันเองภายใต้มาตรฐานจริยธรรม

2. ผู้ที่ได้รับความเสียหาย เนื่องจากรายการที่ออกอากาศเป็นเท็จหรือละเมิดสิทธิ เสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัว หรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคล อาจ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการ

3. ให้คณะกรรมการส่งเรื่องพร้อมความเห็นของคณะกรรมการให้องค์กรควบคุมการ ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ เพื่อให้ดำเนินการเยียวยาให้แก่ผู้เสียหายโดยเร็ว และให้ คณะกรรมการติดตามผลดำเนินการขององค์กร ควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ

ขอบเขตการกำกับดูแลสื่อที่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ กสทช.

1. เนื้อหาในพื้นที่ออนไลน์
2. ผู้ประกอบการแพลตฟอร์มออนไลน์ (รวมถึง Streaming)
3. Content Creator ในพื้นที่ออนไลน์

บทบาท กสทช. ที่ผ่านมาเกี่ยวกับจริยธรรมสื่อ

1. ใช้อำนาจทางการปกครอง
2. จัดอบรม/สัมมนา/เสวนา สร้างความเข้าใจ ชี้ให้เห็นความสำคัญของกลไกการ กำกับดูแลกันเองของผู้รับใบอนุญาต (ผู้รับใบอนุญาต, องค์กรวิชาชีพ, ประชาชน)
3. ส่งเสริม (มาตรการจูงใจ) เพื่อนำไปสู่การรวมกลุ่ม มาตรฐานวิชาชีพ และกลไกการ กำกับดูแลกันเอง

กสทช. ความท้าทายของการกำกับดูแลสื่อในอนาคต

1. การจัดการกับภาวะ “Dumbing Down” “Racing to the bottom” – อุดมดราม่า ไม่ ประเทืองปัญญา และการแข่งกันลดรั้งมาตรฐานให้ต่ำลง ภายใต้กระแส Disinformation
2. การเคลื่อนย้ายแพลตฟอร์มสู่ดิจิทัล (migration to digital) กับขอบเขตอำนาจทาง กฎหมายที่ไม่ถึงที่จะจัดการปัญหาทางจริยธรรม ไม่ว่าจะ เป็น
 - แหล่งที่มาของเนื้อหา
 - ความน่าเชื่อถือและการตรวจสอบข้อเท็จจริง
 - ความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล
 - การละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิส่วนบุคคล
 - การเผยแพร่เนื้อหาเร้าอารมณ์
 - การตกเป็นเครื่องมือของผู้ที่มีวาระซ่อนเร้น

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

แนวทางจัดการกับความท้าทาย

- การกำหนดนโยบายสื่ออย่างบูรณาการและเป็นวาระทางสังคม
- การกำหนดเป้าหมายร่วมกันด้านการกำกับดูแลสื่อกับผู้ประกอบการ ทั้งองค์กรวิชาชีพและนักวิชาชีพ
- การเสริมสร้างนิเวศสื่อผ่านกลไกการกำกับดูแลร่วมกัน และการทำงานแบบ Equal Partnership
- การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการกับเนื้อหาที่ผิดจริยธรรมและผิดกฎหมาย
- การ Reset ระบบการกำกับดูแลและส่งเสริมสื่อ และ Redefine ระบบคุณค่าของเนื้อหาในสื่อ
- การส่งเสริมศักยภาพให้สื่อที่คุณภาพอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ผศ.ดร. วิไลวรรณ จงวิไลเกษม

รื้อวิพากษ์การณ้สถาณการณ้จริยธรรมสื่อ

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ปรากฏการณ์จริยธรรมสื่อไทย

1. จากสิ่งผิดปกติถูกทำให้เป็นเรื่องปกติ: ความรุนแรงเชิงวัฒนธรรม

2559-2563 ปรากฏการณ์ Facebook Live การรายงานข่าวความรุนแรงถึงตาย

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ความน่าสนใจ 2 ประการ

1. รายงานสดการฆ่าตัวตาย
 2. รายงานสดผ่าน Facebook Live ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มใหม่
- ตัวอย่าง

1. เผยแพร่ภาพผ่านทาง Facebook Live ยิงตัวตายของอาจารย์
2. เผยแพร่ภาพผ่านทาง Facebook Live ผูกคอตายประท้วงวัดพระธรรมกาย
3. เผยแพร่ภาพผ่านทาง Facebook Live กราดยิงที่โคราช

3 เหตุการณ์นี้ทำให้เกิด Real Time Content ที่สร้าง Rating ให้กับช่อง จนทำให้เกิดการแบนช่องขึ้น จนอาจผิดจริยธรรม และหากมองจากคุณค่าข่าวที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ Live นี้ แม้จะทำให้เกิดการทันต่อเหตุการณ์ มีความขัดแย้งจนทำให้เกิดความสนใจ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือ ความรุนแรงเชิงวัฒนธรรม (สิ่งผิดปกติกฎทำให้เป็นเรื่องปกติ)

2. จากสิ่งผิดปกติกฎทำให้เป็นเรื่องปกติ: การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ตัวอย่าง

1. รายงานข่าวเคลื่อนย้ายร่าง "ปอ ทฤษฎี" สื่อถูกตั้งคำถามละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
2. รายงานข่าวการจมน้ำเสียชีวิต “แดงโม นิดา”
สื่อถูกตั้งคำถามละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ชี้นำ ขูดคุ้ย และคาดคั้น รวมถึงนำกระแสในสื่อสังคมออนไลน์มาขยายผลพิพาท

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (สื่อมวลชน ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

2 เหตุการณ์นี้ทำให้เกิด Real Time Content ที่สร้าง Rating ให้กับช่อง ที่หาคุณค่า ชาวจากความเด่น (การเป็นคนดัง / คนสาธารณะ) และการมีเงื่อนงำของเนื้อหา ซึ่งเป็นการ ละเมิดแหล่งข่าวและเข้าใจถึงความจริงมากเกินไป อีกทั้งเมื่อมีการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเกิดขึ้นแล้ว เนื้อหานี้ก็ไม่ต่างจากดราม่า ที่กลายเป็น **สิ่งผิดปกติถูกทำให้เป็นเรื่อง ปกติ**

3. จากสิ่งผิดปกติถูกทำให้เป็นเรื่องปกติ: สื่อกับการประกอบสร้างความจริง ตัวอย่าง

1. ลุงพลพีเวอร์ จนกลายเป็น Influencer (หนึ่งในผู้ต้องสงสัยการหายตัวไปของเด็ก)
2. หมอปลากับหลวงปู่แสงกับการยอมรับว่า เป็นการจับฉลาก ผู้หญิงในคลิปคือนักข่าว

2 เหตุการณ์นี้มี Fact ที่เป็นความจริงชวนเร้าอารมณ์และสร้างเงื่อนงำให้น่าติดตาม แต่สิ่งที่นักข่าวไม่ควรทำคือ การใช้ Reality Show เข้าไปสร้างมู้ดแอนด์โทน จับฉลาก ครอบ เนื้อหา หรือใช้พล็อตเรื่อง จนกลายเป็นการ Make News หรือนั่งเทียนเขียนข่าว หรือสร้าง ข่าว ทำให้เกิด Fake News ซึ่งนั่นทำให้เกิดเป็นเรื่องผิดกฎหมายตามมา

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (สื่อมองถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

กลไกการผลิตข้าวแบบใหม่ทำให้สื่อถูกตั้งคำถามเรื่องจริยธรรม
จากงานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจรรยาบรรณสื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล
และแนวทางกำกับดูแล” ของภาณุพงษ์ ทินกร 2561 ระบุว่า

ปัจจัยภายใน: นโยบายเน้นความสนใจของประชาชนหรือประโยชน์ธุรกิจเป็นหลัก
จรรยาบรรณเป็นเรื่องรอง

ปัจจัยภายนอก: จำนวนช่องมาก การแข่งขันรุนแรง วัตด้วยเรตติ้ง มีการเกิดขึ้นของ
โซเชียลมีเดียที่เพิ่มสูงขึ้น

สรุปได้ว่า นโยบายขององค์กร และเรตติ้ง กลายเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อน
กลไกการผลิตข่าวขึ้น

นอกจากนี้ นายเสรี ชยามฤต นายกสมาคมนักข่าวบันเทิง ปี 2559 ในงานเสวนา “ร่วมคิด
ร่วมแก้ ปัญหาสื่อละเมิดสิทธิ” ยังพูดถึงเรื่องนักข่าวกับการยึดตามหลักจรรยาบรรณ ดังนี้

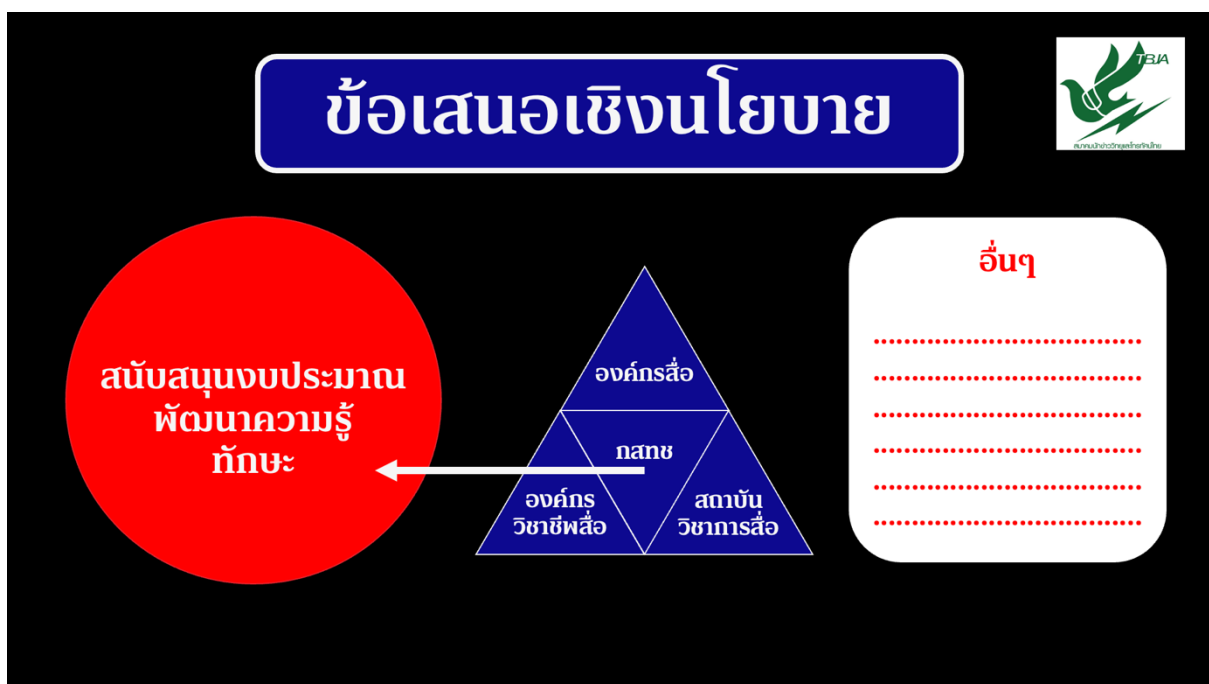
เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต
(ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี
จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

“อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักข่าวไม่สามารถทำงานโดยยึดตามหลักจรรยาบรรณได้ เป็นเพราะนโยบายของสื่อแต่ละที่ต่างกัน ซึ่งต้องยอมรับว่าทุกวันนี้ นโยบายอยู่เหนือเหตุผล โดยตัวนโยบายเองก็มาจาก เจ้าของสื่อ

ทั้งนี้จากประสบการณ์ที่เคยเป็นนักข่าวภาคสนาม เคยถูกบรรณาธิการสั่งว่า ให้ตามข่าวหนึ่งให้ได้ หากทำไม่ได้ ก็จะถูกตราว่าไร้ความสามารถ ซึ่งอาจมีผลต่อการประเมินและความมั่นคงในการทำงานได้

ด้วยเหตุนี้ไม่ว่านักข่าว อยากทำตามจริยธรรม-จรรยาบรรณ ก็ทำได้ยาก ดังนั้นขอเสนอว่า ถึงเวลาแล้วที่ผู้บริหารองค์กร เจ้าของสื่อ จะต้องตื่นตัวเรื่องนี้ การแก้ปัญหาดังกล่าวจะต้องเริ่มต้นที่การกำหนดนโยบายด้วย”

แผนภูมิข้อเสนอเชิงนโยบาย ผศ.ดร.วิไลวรรณ

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (สื่อม่วงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ล้อมวงถก ยกที่ 1

ความท้าทายจริยธรรมสื่อไทยในอนาคต

เปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์และความเห็นด้านจริยธรรมสื่อระหว่างนักวิชาการด้านสื่อและนักวิชาชีพสื่อมวลชน

วิทยากรหลัก

- วิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์ กรรมการจริยธรรมวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมัยที่ 12
- ดร.สิขเรศ ศีรากานต์ ประธานคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ กรรมการสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์
- ระวี ตะวันธรงค์ กรรมการผู้จัดการ เนชั่น ดิจิทัล คอนเทนต์ และนายกสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์
- ผศ.ดร.วิไลวรรณ จงวิไลเกษม คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ผู้ดำเนินรายการ

- วรรณศิริ ศิริวรรณ ผู้ประกาศข่าวสำนักข่าวไทย ทางช่อง 9 MCOT HD
- โมไนย เ็นบุตร ผู้ประกาศข่าว TNN ช่อง 16

วรรณศิริ: จริยธรรมมีอยู่หรือหรือเปล่า และจริยธรรมมันกินได้หรือไม่ เราไม่ได้อยู่ด้วยจริยธรรม แต่ต้องอยู่ด้วยปากท้องของเรา แล้วสื่อจะรอดให้มีจริยธรรมได้อย่างไร

จริยธรรมที่เราพูดถึงกันในปี 2565 มีอยู่จริงไหม

วิสุทธิ: มีอยู่จริง แต่สามารถดูแลกันเองได้ไหม แต่เป็นเรื่องท้าทายมาก และจะนำมาใช้หรือไม่ หรือให้ความสำคัญแค่ไหน ขึ้นอยู่กับสื่อแต่ละ แต่มันมีการพยายามทำอยู่ อย่างจุดเปลี่ยนหนึ่งที่สำคัญเลยคือ การรายงานข่าวปอ-ทฤษฎี มีการออกแถลงข่าวขอโทษจากองค์กรวิชาชีพสื่อ

และตอนนี้ภาพข่าวโรงพยาบาล ภาพข่าวที่เป็นเหยื่อหรือนักโทษมาขึ้นเรียงไม่มีแล้วซึ่งสื่อเป็นสิ่งที่เปลี่ยนยากที่สุด แต่ตอนนี้องค์กรวิชาชีพและหน่วยงานอื่นๆ เริ่มมีการปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์และจริยธรรมของแต่ละอาชีพแล้ว และเคสหลวงปู่แสง ทำให้เกิดการตรวจสอบและลงโทษกันเองในสื่อของตัวเอง ซึ่งเห็นพัฒนาการที่ดีขึ้น แต่จะให้ลึกลงไปอีก ต้องลึกลงไปถึงเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ นักข่าว ช่างภาพ บรรณาธิการ และเจ้าของสื่อ

จริยธรรมปรับแล้วดีขึ้นไหม

ระวี: อยากให้เปลี่ยนเรื่องจริยธรรมเป็นเรื่องของคุณภาพ ซึ่งเกิดจากระบบนิเวศสื่อโดยรวมที่มันบีบบังคับให้ทำจนละเลยเรื่องจริยธรรม ซึ่งสื่อที่มีจริยธรรมทำให้ยาก แต่สื่อที่ทำให้รอดไม่ยาก ซึ่งก็ต้องมองปัจจัยด้านอื่นด้วย เช่น กลไกการได้ข่าว เงินเดือน กลไกตลาด กำไร กสทช. มีการควบคุมและกำกับก็จริง แต่ไม่ได้มีการส่งเสริมที่ชัดเจน ซึ่งการส่งเสริมจะช่วยให้กลไกตลาดแข็งแรง และทำให้จริยธรรมและความเชื่อมั่นของประชาชนกลับคืนมาไม่ยาก ทุกคนทำข่าวให้มีจรรยาบรรณและวิชาชีพได้ แต่ต้องมีการสนับสนุนจากกลไกอื่นด้วย

ระวี: และกฎหมาย PDPA จะเป็นจุดเปลี่ยนในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ซึ่งต้องได้รับการยอมรับจากผู้ให้ข้อมูลข่าวสารนั้นด้วย

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

วัฒนธรรมการทำข่าวกับจริยธรรม

วิไลวรรณ: ภูมิทัศน์สื่อเปลี่ยนไป เกิด Media Disruption หนังสือพิมพ์เคลื่อนตัวมาอยู่บนทีวี และวัฒนธรรมหนังสือพิมพ์มันถูกย้ายขึ้นมาด้วย ทำให้มันแมสมากขึ้นและขยายอยู่ในทีวี ทำให้มีผลกระทบต่อ การนำเสนอและรายงานข่าวที่สูงมาก และโซเชียลมีเดียถูกนำมาเล่นกัน อย่างแพร่หลาย บรรณาธิการจำเป็นจะต้องรับผิดชอบต่อทุกสิ่งที่ทำออกไป

วิไลวรรณ: จากอะนาล็อกสู่ดิจิทัล ทำให้เห็นถึงการเติบโตก้าวกระโดดที่เร็วเกินไปของธุรกิจ โทรทัศน์ ถูกเร่งผิดปกติ และเห็นคนที่มีประสบการณ์ยังน้อยอยู่ แต่ขึ้นมาเป็นบรรณาธิการ ข่าว ตัวเขาเองจะมีหน้าที่ในการเป็นคนตัดสินใจหรือเป็น Gatekeeper ได้ดีแค่ไหน

โลกยุคเก่าและโลกยุคใหม่ (ระบบวัดเรตติ้ง ขายโฆษณา) และจริยธรรม

สิทธิ์: คุณค่าของวัฒนธรรมการทำข่าว

สื่อ Traditional - ถูกต้อง / ตรวจสอบ / ถ่วงดุลข้อมูล / เป็นกลาง / GateKeeper

สื่อออนไลน์ - รวดเร็ว / ผิดแล้วมาแก้ / โพสต์ขึ้นไปก่อน / มีความเห็น / ขาดความมืออาชีพ

คำถาม-คำตอบสำคัญ

นักข่าวคือใครกันแน่ / สิ่งที่ทำหายไป การทำข่าวในสตีปัดไปคืออะไรกันแน่

ต่างประเทศมีเรื่องจริยธรรมการทำข่าวใหม่

สิทธิ์: มี ไม่ใช่ภาพหรือพูดเท็จ หรือบางทีก็มีเหมือนกัน เช่นใช้ภาพแคบหรือชุดคู่ประวัติ ส่วนตัว

เทคโนโลยีที่นำพามาขนาดนี้ เปลี่ยนวัฒนธรรมการทำข่าว จริยธรรมยังต้องมีอยู่ไหม

วิสุทธิ์: จริยธรรมต้องอยู่ในสายเลือดของคนทำสื่อ ไม่ว่าจะอยู่ในแพลตฟอร์มไหนก็ตาม ต้องมีอยู่ใน DNA

วรรณศิริ: คนรุ่นใหม่รับรู้โลกอีกแบบหนึ่งและมองเรื่องจริยธรรมเปลี่ยนไป แล้วจะสร้างสมดุลอย่างไรกับเรื่องนี้

วิไลวรรณ: ทุกคนมีความเป็นคนเหมือนกัน ไม่จำกัดวัย ทุกคนต้องมีศีลธรรมในตัวเอง

พีระวัฒน์: จริยธรรมและจรรยาบรรณคือ “ความรับผิดชอบ” ที่มีมากขึ้น ถ้าคุณอยากเป็นนักข่าว (Journalist) อาจต้องนิยามให้ชัดเรื่องกฎเกณฑ์และระเบียบ รวมถึงถ้าคุณอยากเป็น

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต

(ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี

จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

Influencer ซึ่งเป็นแหล่งข่าวที่อยากนำเสนอตัวเองออกมา ก็อาจต้องมีการวางเช่นเดียวกัน เพื่อยกระดับคุณภาพการทำข่าว

ตัดเรื่องของคุณ ยอดวิว เรตติ้ง ปัจจุบันจริยธรรมดีแล้วหรือยัง

ระวี: สื่อทำถูกหรือทำตามจริยธรรมมีมากกว่า มีแล้วแต่ไม่เห็น คือไม่มีตัวจับ และเรตติ้งไม่ดี คนเห็นน้อย แต่เมื่อมี PDPA และไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ซึ่งต้องส่งเสริมคนทำดีและตัดเนื้อร้ายออกไป

วิไลวรรณ: นักข่าวมีเจตจำนงเสรีจริงหรือ แต่เมื่อเขาอยู่ในองค์กรหนึ่งที่มีการแข่งขันสูง ตะบี้ตะบันด้วยเรตติ้ง การปะทะกันระหว่างจริยธรรมตัวเองและนโยบายองค์กร อะไรจะชนะ ซึ่งนักข่าวหลายคนทำงานด้วยความกลัว นักข่าวไปด้วยร่างกาย แต่ไม่มีสิทธิในความคิดการสร้างสรรค์ หลายอย่างจึงเป็นไปได้เลย ดังนั้นต้องกลับไปทบทวนนโยบายขององค์กรว่า เขาให้ความสำคัญ

ลิขเรศ: ต้องวกกลับไปทบทวนว่า เขาให้ความสำคัญกับการคัดเลือกหรือการคัดกรองข่าวอย่างไร บางครั้งหลายแหล่งข่าวไปดูที่ hashtag แต่ก็ต้องดูว่า hashtag ที่คัดเลือกหรือนำเสนอนั้นมีคุณภาพหรือประโยชน์ต่อสังคมหรือเปล่า

ลิขเรศ: บางครั้งมีการตีชีหรือสนิทสนมกับแหล่งข่าว เช่น หมอไสยศาสตร์ ซึ่งมองเห็นว่าแล้วตัวนักข่าวเองมีการวางบทบาทหรือหน้าที่ตัวเองอย่างไร ซึ่งหน้าที่ก็จะวกกลับเข้าไปสู่การกำกับหรือดูแลทีมในฐานะบรรณาธิการ

วิสุทธิ์: อย่างกรณีหมอปลา นักข่าวที่ไปคลุกคลีแหล่งข่าว จะถูกสั่งหรือไม่ถูกสั่งไม่รู้ แต่ต้องรู้ว่า อะไรควร อะไรไม่ควร และต้องคุยกับบรรณาธิการ และหลายๆ ครั้งวาระข่าว กระทรวงบอกว่าแบบนี้ สปอนเซอร์บอกว่าแบบนี้

พีระวัฒน์: ดังนั้น ถ้านโยบายองค์กรไม่แข็งแรง ไม่อดทน มันไม่สามารถ Stand by for... ได้ เพราะถ้าจุดยืนชัด ดังนั้น Value Added เป็นสิ่งสำคัญ และตามมากด้วย Quality News และตามมากด้วย Flavor คนดี และลงโทษคนผิด จะได้สิ่งที่ดีความชัดเจนมากขึ้น และไม่มีโสภณากรรมอย่างที่เห็นในข่าว

ล้อมวงถก ยกที่ 2

ความท้าทายจริยธรรมสื่อไทยในอนาคต “ทางออกและการแก้ปัญหา”

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ผู้เสวนาคนที่ 1

กุลทิพย์ ศาสตร์ระจุ คณบดีคณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรม นิด้า

1. องค์กรสื่อในปัจจุบัน ส่วนใหญ่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ และสื่อส่วนใหญ่ไม่มีช่องทางร้องเรียน มีแค่ ThaiPBS ช่อง 9 ดังนั้น เสียงของผู้บริโภคจะเป็นอีกหนึ่งพลังที่จะช่วยกำกับตนเอง เพื่อเป็นการทบทวนบทบาทและคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น

2. องค์กรวิชาชีพสื่อ ถูกมองว่า เป็นสื่อกระดาษ จะทำอย่างไรให้คนทำข่าวดีและยืนหยัดได้ และคนที่มีคุณภาพได้รับการส่งเสริม ซึ่งจะมีกลไกอะไรบ้าง อีกทั้งสมาคมนักข่าววิทยุ โทรทัศน์และสื่อออนไลน์จะต้องทำงานร่วมกัน ซึ่งถ้าสามารถสร้างกลไกได้จะดีมาก และประชาชนพร้อมแล้วที่จะตรวจสอบ

3. ผู้บริโภคต้องการความถูกต้อง ไม่ได้ต้องการความเร็ว ดังนั้น บรรณาธิการต้องเป็น GateKeeper จริงๆ และตรวจสอบทุกอันก่อนออกอากาศ ถ้ามบรรณาธิการก่อนไลฟ์สด ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีกระบวนการและถ่วงดุลดีแล้วหรือยัง

ทางออกและการแก้ปัญหา

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ระวี: สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ขึ้นอยู่กับสภาการสื่อ และไม่ได้เป็นตัวบุคคล แต่เป็นตัวองค์กรมาเป็นสมาชิก มีหน้าที่พัฒนาผู้ประกอบการสื่อออนไลน์ให้แข่งขันกับตลาดออนไลน์ได้ เราทำเทรนนิ่งให้สื่อสู้กับแพลตฟอร์มได้ และแนะวิธีการรายได้ให้กับสื่อออนไลน์

ระวี: คนที่อยู่ในสมาคมและทำหน้าที่ต่อประชาชน คุณต้องมีความรับชอบและรับผิดชอบ เมื่อยอดสูงขึ้น และรับผิดชอบเมื่อทำผิด อีกทั้งต้องมีระบบบรรณาธิการ ซึ่งค่อนข้างสำคัญมาก เพราะตอนนี้ นักข่าวหลายคนหลงใหลยอดจนอยากเป็น Influencer และยอดไลค์ ยอดแชร์ เริ่มกลายเป็น KPI ขององค์กรโดยปริยาย

ระวี: หรืออย่างเคยมีที่หนึ่งทำสำนักข่าวออนไลน์แล้วดึงข่าวออนไลน์ออกจากระบบ ซึ่งกลไกตลาดเริ่มทำให้จริยธรรมเริ่มพรั่นเลือน

โมไนย: อาจต้องรอ Quality Rating จากกสทช. เพื่อจะได้ชี้แจงกลไกตลาดในอนาคตได้ด้วย

ระวี: ทุกคนต้องทำพร้อมกันในทุกสมาคม ไม่ใช่ต่างคนต่างทำ 8 องค์กรก็ 8 รูปแบบ

สุภัท รักเชื้อ อุปนายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

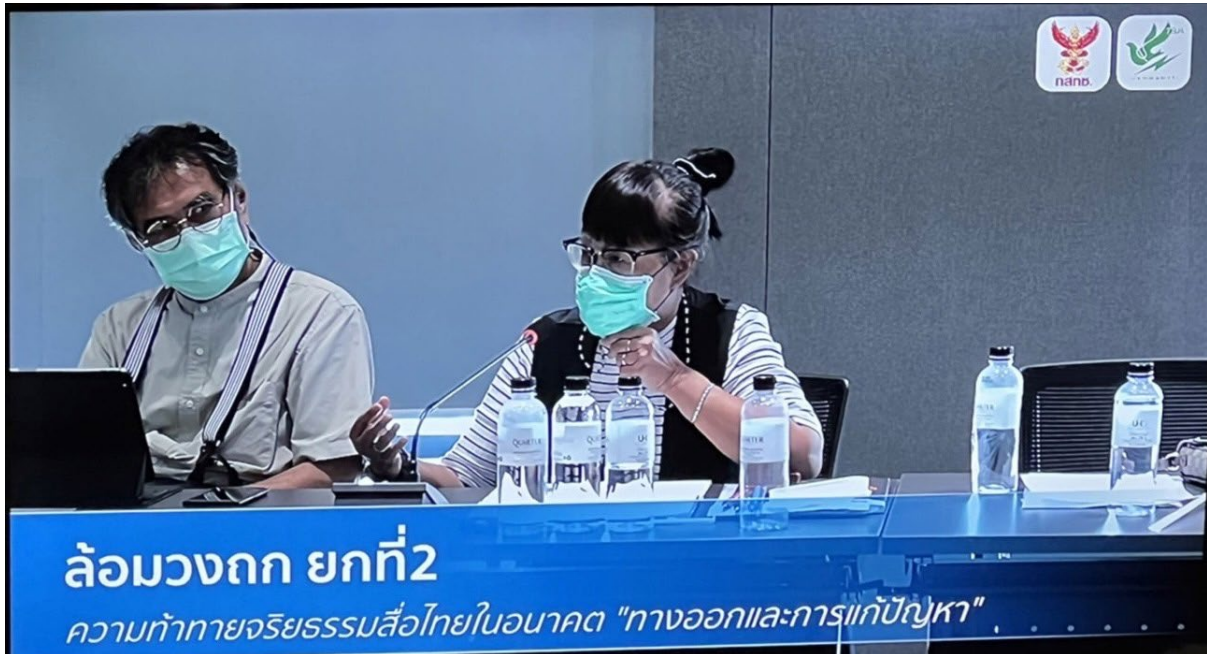
สุภัท: กระบวนการร้องเรียนต้องมาถูกที่ถูกทางก่อน แต่หลายที่ก็มีธรรมเนียมขององค์กรและวิชาชีพ อีกทั้งยังมีเพื่อนร่วมตัดสินวิชาชีพอีก รวมถึงภาครัฐได้ให้ความรู้ภาคประชาชนมากขึ้นแค่นั้น และกองบรรณาธิการต้องให้ความเข้าใจเรื่องจริยธรรมในกองของตัวเอง

วิไลวรรณ: เคสหลวงปู่แสง - กสทช. จัดการ?

สุภัท: สภาวิชาชีพส่งหนังสือไปที่กสทช. แล้วกสทช. ส่งหนังสือไปที่ช่องเพื่อให้เกิดการตามเรื่องและพิจารณาเรื่องต่อในการจัดการ

ผู้เสวนาคนที่ 2

ดร. สุदारัตน์ ดิษยวรรณนะ จันทรวิวัฒนากุล

การรายงานข่าวไซศาสตร์ การรายงานข่าวเชิงวัฒนธรรมไม่ได้ผิดอะไร แต่ผู้สื่อข่าวไปเน้นบางอย่างที่ทำให้เกิดความเชื่อไร้สาระและงมงาย แต่เราไม่พิสูจน์ทราบด้วยหลักวิทยาศาสตร์ว่า มันมีที่มาอย่างไร ซึ่งถ้าให้นักข่าวเพิ่ม Critical Thinking ได้ จะช่วยเพิ่มคุณค่าให้นักข่าว แต่เดี๋ยวนี้มันกลายเป็นต้องเร็ว กลายเป็นโพสต์ก่อนแก้ไขทีหลัง

การตีทะเบียนสื่อ: เห็นด้วยว่าควรมี แต่ไม่ใช้การกำกับแบบแน่น แต่เป็นการกำกับแบบหลวม เพื่อแยกแยะได้ว่า ใครคือนักข่าวตัวจริง และใครเป็นมืออาชีพ

ตัวกลาง-การหาทางเชื่อม: ข่าวออนไลน์ก็มองว่าฉันดี ข่าวทีวีก็มองว่า ฉันทำเป็น อาจจะต้องหาตัวกลาง หรือทำ Workshop ในเรื่อง Fact Check มาตรการ PDPA เงื่อนไขต่างๆ เพื่อเป็นการแบ่งเบาบรรเทา

สมาคม สมาพันธ์ แต่งตั้งหลายที่มาก: ซ้ำซ้อนมาก แต่เกิดเรื่องมาที่ ไม่รู้กระสุนไปตกอยู่ที่ไหน หรือบางที่ตั้งชื่อรวม แต่ดูแลรายการ ดังนั้น ต้องจัดระบบเพื่อลดความซ้ำซ้อน ทำให้การเป็นสื่อค่อนข้างซุกมุ่น

การแก้ระบบ: ทำเป็นระบบลูกขุน เลือกคนขึ้นมา แล้วทำการไต่สวน สอบถาม (ใช้ระบบเดียวกับ Russia Today) แต่ก็ต้องใช้เวลาในการจัดการและงบประมาณของ กสทช. เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ผู้เสวนาคคนที่ 3

วนิดา วินิจจะกุล

1. ไม่ต้องดูแพลตฟอร์มแล้ว แต่ยังมีคนที่เล่นโซเชียลกับกระแสให้เป็นจากการจุดลงต่ำ เราดึงมันขึ้นได้ไหม และหาสื่อและถูกต้องและไม่ละเมิดใครได้ไหม และจัดทำมาตรฐานที่ยอมรับได้ ถ้ามี 10-20 องค์กรมายอมรับในมาตรฐานเหล่านั้น เพื่อดูเนื้อหาว่า เรื่องนี้เล่นได้หรือไม่ได้

2. ปัจเจกมีพลังมาก และทุกคนอยากเป็นส่วนหนึ่งที่ดึงหรือทำให้ดีขึ้นได้

3. อย่างยอมรับจำนวนต่อปัญหา และมองเห็นถึงความสามารถของคน ลองหาคนที่เกี่ยวข้องจริงๆ มาเจอปัญหาและระดมสมอง

4. มีคณะลูกขุนที่มาจากหลายอาชีพ และมีตัวแทนอิสระจริงๆ ในการสอดส่อง ดูแล และจัดการ

ดร. สุदारัตน์ ดิษยวรรณนะ จันทราวัทฒนากุล

ตัวหนักข่าว / ตัวบรรณาธิการ

สื่อมวลชนไม่ใช่ Change Agent เป็นทางอ้อม สื่อต้องเปลี่ยนคน แล้วคนไปเปลี่ยนสังคม และเติกรุ่นใหม่ ต่อให้ไม่สังกัดอะไร เพราะคนต้องการเป็นอิสระค่อนข้างเยอะ จะไปห้ามเขาทำไม เพราะคนเราจะทำงานตามองค์กรใหญ่

ผู้เสวนาคคนที่ 4

บรรยงค์ สุวรรณผ่อง

คุณภาพและจริยธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง ซึ่งในทางธุรกิจกับความรับผิดชอบกับทางองค์กรจึงมี 4 ความรับผิดชอบ และแยกกันออกไม่ได้ เพราะเป็นเรื่องเดียวกัน

1. ความรับผิดชอบทางกฎหมาย

2. ความรับผิดชอบโดยประกอบให้องค์กรมีกำไร

3. ความรับผิดชอบในการผลิตสินค้าและบริการ (ข่าวที่มีคุณภาพ)

4. ความรับผิดชอบทางสังคม

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (สื่อมวลชน ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ตัวบรรณาธิการ

เห็นได้จากการมีปλοดแขนและการอบรม เพื่อให้ได้ซึ่งปลอกแขน การมีตัวสามารถทำได้ เพราะมันเป็นการแสดงความรับผิดชอบในการเป็นนักข่าวของเขา

วิทยุและโทรทัศน์

1. แก้ไขร่างกฎหมาย (ถ้าไม่แก้ มีปัญหาแน่นอน) และเชิญตลาดหลักทรัพย์มาพูดคุยถึงมาตรการการจัดการ หากมีการทำผิดจริยธรรม มีการจับเข้าคุกกันจริงๆ ร่างต้องชัดไปถึงนิยาม

2. ให้ความรู้ในด้านวิชาจริยธรรมและวิชาชีพนักนิเทศศาสตร์รุ่นใหม่ เพราะบางหลักสูตรนิเทศศาสตร์ วิชาจริยธรรมอาจอยู่ในหมวดวิชาทั่วไป ไม่ใช่วิชาบังคับ

3. มุ่งเน้นความรับผิดชอบในสังคม ที่มองไปจนถึงความรับผิดชอบในความมั่นคงของชาติในด้านต่างๆ

พลวัตอภิวัฒน์จริยธรรมสื่อไทย

ลิขเรศ:

ภาคกำกับดูแล (กสทช.) : สร้างดุลยภาพแห่งการกำกับดูแล

- นโยบายและแผนทันสมัยเท่าทันการเปลี่ยนแปลง
- กำกับดูแลอย่างยุติธรรม
- มาตรการสนับสนุนอุตสาหกรรมสื่อ

ภาคองค์กรวิชาชีพสื่อ : สร้างเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพ

- พัฒนาวิชาชีพ
- สร้างกลไกการกำกับดูแลตัวเอง
- ก่อฐานหลักจริยธรรมให้แน่น เพื่อยกระดับมาตรฐาน
- เข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคม

(ทำให้บรรณาธิการ การบรรณาธิการจำเป็น เพื่อปิดกั้นการผิดจริยธรรมสื่อ)

ภาควิชาการ: สร้างองค์ความรู้ พัฒนาระบบบริหารงานข้อมูล

- วิจัยพัฒนาองค์ความรู้
- การทำวิทยบริการ (การเข้าถึงข้อมูลได้อย่างหลากหลายและครอบคลุม)

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต (ล้อมวงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

- อบรมให้การศึกษา รวมถึงสร้างและพัฒนาคุณภาพบุคลากร
- สนับสนุนอภีวัฒน์จริยธรรมวารสารศาสตร์

เวทีเสวนาโต๊ะกลม “จริยธรรมกับความเปลี่ยนแปลงที่มากับโลกดิจิทัล” จริยธรรมสื่อไทยในอนาคต
(สื่อม่วงถก ยกประเด็นคุย) วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2565 โรงแรมเดอะควอเตอร์ อารีย์ บาย ยูเอชจี
จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย